Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw ir. H. Herbert
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATRBNC0039/2026-U210

Datum
21 oktober 2026

Onderwerp
BNC-advies Verordening Normalisatie, COM(2026)780

Geachte mevrouw Herbert,

Op 14 oktober 2026 is de conceptversie van het BNC-fiche over de Verordening Normalisatie[1] voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. ATR geeft met onderstaand advies aan in hoeverre de regeldrukeffecten, de werkbaarheid en de consequenties van uitvoering, handhaving en toezicht van de Verordening voor Nederlandse partijen goed zijn weergegeven in het concept-fiche.

Context

Europese geharmoniseerde normen helpen bedrijven om aan te tonen dat hun producten voldoen aan EU-wetgeving en ondersteunen daarmee het functioneren van de interne markt. Het huidige normalisatiesysteem kent knelpunten, zoals trage normontwikkeling, onvoldoende deelname van het mkb en maatschappelijke organisaties en onzekerheid over de financiering bij vrije toegang tot normen. Met dit voorstel wil de Commissie het stelsel moderniseren, normen sneller en toegankelijker beschikbaar maken en de Europese invloed op internationale normontwikkeling versterken.

Inhoud van het EU-voorstel

Het voorstel vervangt de huidige Europese normalisatieverordening en vernieuwt de regels voor het ontwikkelen, beoordelen en beschikbaar stellen van technische normen ter ondersteuning van EU-wetgeving. De Europese normalisatieorganisaties CEN, CENELEC en ETSI behouden hun centrale rol. De voornaamste wijzigingen zijn:

- Snellere en beter voorspelbare normontwikkeling. De Commissie krijgt meer mogelijkheden om termijnen en tussenstappen vast te leggen en de voortgang te bewaken. Voor de beoordeling van aangeleverde normen geldt in beginsel een termijn van zes maanden; na een positieve beoordeling moet de referentie binnen drie maanden worden gepubliceerd.

[1] REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on European standardisation, repealing Regulation (EU) No 1025/2012 of the European Parliament and of the Council

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

- Alternatieve routes wanneer normen uitblijven. De Commissie kan onder voorwaarden andere aangewezen normalisatieorganisaties inschakelen, bijvoorbeeld als de bestaande organisaties niet tijdig leveren, onvoldoende kwaliteit bieden of een andere organisatie beter geschikt is.
- Vrije toegang tot gepubliceerde normen. Normen en normdocumenten waarvan de referentie in het EU-Publicatieblad is gepubliceerd, moeten vrij online beschikbaar zijn.
- Toegankelijkere deelname voor het mkb en maatschappelijke organisaties. Nationale normalisatieorganisaties moeten deelname mogelijk maken zonder verplicht lidmaatschap, gratis of tegen gereduceerde tarieven.
- Meer digitalisering en transparantie. Er komt een EU Standards Platform met informatie over beschikbare normen, lopende ontwikkeltrajecten en prestaties van het stelsel.
- Sterkere Europese sturing en internationale coördinatie. Een Centre of Excellence binnen de Commissie moet de Europese inzet ondersteunen.

De wijzigingen richten zich vooral op het functioneren van het normalisatiesysteem en de verplichtingen van normalisatieorganisaties. Het voorstel introduceert geen algemene verplichting voor bedrijven om normen toe te passen, maar moet het eenvoudiger en goedkoper maken om met behulp van normen naleving van EU-wetgeving aan te tonen.

Appreciatie BNC-fiche door ATR

Substantiële effecten

Het voorstel heeft significante impact op het Europese normalisatiesysteem en daarmee op het bedrijfsleven. Geharmoniseerde normen spelen een belangrijke rol bij de praktische invulling van Europese wet- en regelgeving in uiteenlopende sectoren. De voorgestelde wijzigingen hebben daardoor niet alleen gevolgen voor de werkwijze en financiering van normalisatie-instellingen, maar ook voor de wijze waarop bedrijven aan wettelijke eisen kunnen voldoen. Met name voor het mkb zijn de toegankelijkheid, tijdige beschikbaarheid en kosten van normen van groot belang. Een efficiënter normalisatiesysteem kan de nalevingskosten voor bedrijven aanzienlijk verminderen en de concurrentiepositie versterken, wat de Commissie in het impact assessment in kaart heeft gebracht.

Toereikend in kaart gebracht

De regeldrukeffecten van het voorstel zijn door de Europese Commissie in kaart gebracht in het impact assessment, waarbij scenario 2 als voorkeursoptie is gehanteerd. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft de Europese berekeningen vervolgens vertaald naar de Nederlandse situatie. De Commissie verwacht dat het voorstel op Europees niveau leidt tot een jaarlijkse vermindering van de regeldruk voor bedrijven met € 295 miljoen. Deze besparing ontstaat voornamelijk doordat geharmoniseerde normen sneller beschikbaar komen, waardoor bedrijven minder kosten hoeven te maken om aan wettelijke eisen te voldoen en conformiteitsbeoordelingen eenvoudiger kunnen uitvoeren. Op basis van het aandeel Nederlandse ondernemingen in het totale Europese bedrijfsleven raamt EZK de jaarlijkse besparing op administratieve lasten voor Nederlandse bedrijven op circa € 20,5 miljoen.
Daarnaast verwacht de Commissie op Europees niveau een jaarlijkse indirecte kostenbesparing van € 30 miljoen door de vrije toegankelijkheid van geharmoniseerde normen. Hier staat een

beperkte toename van duplicatiekosten van € 4,5 miljoen per jaar tegenover, als gevolg van de inzet van alternatieve normalisatie-instellingen. Deze laatste twee effecten zijn in het BNC-fiche niet afzonderlijk voor Nederland gekwantificeerd.

Het impact assessment noemt mogelijke extra kosten voor bedrijven wanneer Europese normen afwijken van internationale normen en bedrijven aan beide moeten voldoen. Op dit moment is niet inzichtelijk of dit in de praktijk zal gaan voorkomen en wat het effect hiervan is op het Nederlandse bedrijfsleven. Zeker daar veel Nederlandse bedrijven ook buiten de EU actief zijn, kan dit zeker relevant zijn.

Naast de kwantitatieve vermindering van de regeldruk heeft het voorstel naar verwachting ook een positief effect op de ervaren regeldruk. Kortere en beter voorspelbare procedures voor de ontwikkeling van geharmoniseerde normen verminderen de onzekerheid voor ondernemers over de wijze waarop zij aan Europese wettelijke verplichtingen kunnen voldoen. Hierdoor hoeven bedrijven minder lang te wachten op duidelijkheid over toepasselijke technische eisen en kunnen zij producten sneller op de markt brengen. Dit draagt bij aan een betere werkbaarheid van Europese regelgeving, in het bijzonder voor het mkb.

Advies over het BNC-fiche

Het voorstel heeft substantiële gevolgen voor de regeldruk van het bedrijfsleven. De belangrijkste verwachte besparing is in het impact assessment van de Europese Commissie in kaart gebracht en door het ministerie van EZK, indicatief vertaald naar de Nederlandse situatie. De overige Nederlandse besparingen en kosten en de gevolgen voor uitvoering en handhaving zijn nog niet volledig in kaart gebracht. Voor Nederlandse bedrijven wordt een jaarlijkse vermindering van de regeldruk van circa € 20,5 miljoen verwacht. Daarnaast draagt het voorstel door kortere en beter voorspelbare normalisatieprocedures bij aan een vermindering van de ervaren regeldruk.

Gelet hierop brengt ATR het volgende advies uit, om op te nemen in het BNC-fiche:

Het college adviseert de mogelijke extra nalevingskosten bij afwijking van internationale normen, zoals benoemd in het impact assessment nader toe te lichten en na te gaan in hoeverre dit relevant is voor het Nederlandse bedrijfsleven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris